

Michal Zdeněk

SEXUALITA Z POHLEDU ISLÁMU

(Posudek diplomové práce)

Práce se zabývá tématem, jemuž se dnes hojně a se silným zaujetím věnují diskuse v muslimském prostředí i v západních společnostech, často plně konzervativní, nebo naopak až dramaticky revoluční účelovosti, případně deformujících předsudků. Autor předkládané magisterské práce si ze širokého tématu vybral ke zpracování závazná pravidla sexuální morálky, jaká muslimům ukládá islámský nábožensko-právní řád. Přehled, který diplomant podává, se tak řadí k několika dobrým, na základě relevantních pramenů zpracovaným studiím o islámském právu vycházejícím u nás v poslední době jako potřebná odpověď na rostoucí poptávku vzdělané veřejnosti.

M. Zdeněk své pojetí práce vykládá jasně v úvodu i v závěrečném hodnocení. Vychází z ustanovení zjistitelných v Koránu a v poměrně širokém okruhu hadíthů, z názorů některých středověkých autorit (např. al-Ghazzálího) a pak z velmi rozsáhlého pramenného materiálu, jaký představují na internetu dohledatelné fatwy dnešních autorit. Z jejich prostředí dává slovo nejčastěji saúdskému salafistovi al-Munadždžidovi a umírněnějším autoritám, jako byl egyptský Ša^Cráwí a stále je al-Qaradáwí. Svou heuristickou základnu doplňuje o několik monografií z anglicky psané odborné literatury. Jeho vlastní autorský přínos vidím v jasném uspořádání a schopnosti komparace uprostřed zjištěných rozporných názorů a alternativních řešení.

Autor nepochybně zvolené téma z perspektivy šari^Catského práva zvládl. Práci napsal adekvátním odborným a zároveň dobře čtivým jazykem. Všiml jsem si jen několika málo překlepů a drobných jazykových chyb (např. *intime* namísto *intimate* s. 4; jednotlivé (správně -é) témata, s. 9; malikovská (správně má-) škola, s. 29; špatný přechodník, s. 52; v titulu německé knihy má být *braucht* a nikoli *brecht*, s. 65). Upozorňuji také, že pojem *ihrá*m vyjadřuje „stav zasvěcení“ při pouti do Mekky i při modlitbě *salát*, takže formulace na s. 53 počítající jen s první situací by měla být opravena.

Respektuji autorovo zaměření na základní normativní model, jaký lze vyvodit z pramenů *fiqhu*. Je zřejmé, že živá realita v mnohasetmilionovém muslimském světě je podstatě pestřejší. K některým otázkám se sice právní texty nevyslovují, v běžném povědomí věřících však odpovědi žijí; např. v otázce sexuální prospěšnosti mužské obřízky (s. 51). Plně ovšem

souhlasím s autorovou větou v závěru, že náročný sociologický průzkum vztahu mezi normami a praxí zůstává obecně úkolem do budoucnosti. Obecně také souhlasím s perspektivou další potřebné práce na tématu, které společenské pohyby v muslimských zemích dynamizují v diskusích i v praxi. Zdeňková práce tu může být dobrým podnětem i východiskem k dalšímu bádání.

Diplomant po mém soudu splnil nároky kladené na magisterskou práci. Prokázal schopnost samostatné vědecké práce na složitém tématu. Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 25. srpna 2012

Prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc.